

Секція Право	
УДК 342.7:342.9	
Дата першого надходження статті до видання	2026-01-25
Дата прийняття статті до друку після рецензування	2026-02-23
Дата публікації/оприлюднення	2026-02-25

**Адміністративно-правовий механізм забезпечення права на інформацію в умовах
воєнного стану: баланс приватних та публічних інтересів**

Ковбас Ігор Васильович

д.ю.н, професор,

ЧНУ ім. Ю. Федьковича, м. Чернівці, Україна

e-mail: ig.kovbas@chnu.edu.ua

<https://orcid.org/0000-0001-7039-1586>

Колотило Марія Юріївна

магістр права, аспірант ЗНУ

АТ «Укрнафта», м. Київ, Україна

e-mail: mary.kolotylo@gmail.com

<https://orcid.org/0009-0003-6327-4439>

Анотація. У статті досліджено реалізацію права на інформацію під час дії правового режиму воєнного стану крізь призму адміністративно-правових засад. Вихідною позицією є конституційне закріплення свободи збирання, зберігання, використання і поширення інформації та допустимість обмеження цього права законом у визначених цілях, зокрема в інтересах національної безпеки й територіальної цілісності. Уточнено, що на рівні спеціального законодавства право на доступ до публічної інформації оформлене як поєднання обов'язків розпорядника оприлюднювати і надавати інформацію та процесуальних гарантій запитувача: строк відповіді, мотивованість відмови, можливість оскарження. Визначено, що воєнний стан не скасовує права на інформацію як такого, однак створює підвищений запит на пропорційне застосування обмежень, насамперед через трискладовий тест (легітимна мета — істотна шкода — переважання шкоди над суспільним інтересом) та вимогу «обмеженню підлягає інформація, а не документ». Розглянуто адміністративно-правові інструменти, якими держава впливає на інформаційний обіг у воєнний час: заходи правового режиму воєнного стану, що дозволяють регулювати роботу постачальників електронних комунікацій та медіа, а також забороняти передачу інформації через комп'ютерні мережі в порядку, визначеному законом. Окрему увагу приділено практиці застосування відстрочки у задоволенні запиту через обставини непереборної сили як винятку, що потребує індивідуального обґрунтування й повідомлення запитувача. На підставі спеціальної доповіді Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини встановлено типові порушення розпорядників у період 24.02.2022–30.09.2023: «автоматичні» відмови з посиланням на воєнний стан, формальне використання трискладового тесту, припинення оприлюднення інформації «масивом», а не щодо окремих документів. Узагальнено роль адміністративної та судової форм захисту права на інформацію: контрольні повноваження Уповноваженого, стандарти для адміністративних судів щодо перевірки обґрунтованості обмежень, а також адміністративна відповідальність посадових осіб за порушення вимог доступу до публічної інформації. Запропоновано напрями удосконалення адміністративно-правового механізму: уніфікація внутрішніх процедур застосування трискладового

тесту, мінімальні стандарти проактивного оприлюднення безпечної інформації, посилення процесуальної дисципліни при відстрочці та відмові, а також розвиток інституційної спроможності відповідальних осіб розпорядника.

Ключові слова: право на інформацію; доступ до публічної інформації; воєнний стан; обмеження доступу; трискладовий тест; розпорядник інформації; адміністративна відповідальність; адміністративне судочинство; Конвенція Тромсе, обмеження прав, принцип пропорційності.

Administrative and legal mechanism for ensuring the right to information under martial law: balancing private and public interests

Ihor Kovbas

Doctor of Law, Professor

Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University, Chernivtsi, Ukraine

e-mail: ig.kovbas@chnu.edu.ua

<https://orcid.org/0000-0001-7039-1586>

Mariia Kolotylo

Master of Law, PhD Student at Zaporizhzhia National University

JSC "Ukrnafta", Kyiv, Ukraine

e-mail: mary.kolotylo@gmail.com

<https://orcid.org/0009-0003-6327-4439>

Abstract. The right to information is a fundamental principle in any democratic society, and its implementation is crucial even during times of martial law. This article explores how the right to information is upheld during such periods, focusing on the administrative and legal aspects that come into play. At the heart of this discussion is the constitutional right to collect, store, use, and disseminate information, which can be restricted by law for specific purposes, such as national security and territorial integrity. The legal regime of martial law does not abolish this right but demands a more proportional application of restrictions. This is typically achieved through a three-component test that assesses the legitimacy of the purpose, the potential harm, and whether the harm outweighs the public interest. Moreover, the principle that "information, not a document, is subject to restriction" guides the application of these restrictions. The state employs various administrative and legal tools to manage information circulation during wartime. These include measures under the martial law regime that regulate the operations of electronic communications providers and media outlets, as well as laws that prohibit the transmission of certain information through computer networks. An important aspect of this management is the practice of postponing the satisfaction of information requests due to force majeure circumstances, which requires careful justification and notification of the requester. A special report by the Commissioner of the Verkhovna Rada of Ukraine for Human Rights highlighted common violations by administrators between February 24, 2022, and September 30, 2023. These included automatic refusals citing martial law, a formalistic application of the three-component test, the cessation of publishing information en masse, and not providing it on an individual document basis. The protection of the right to information relies on both administrative and judicial mechanisms. The Commissioner has supervisory powers, administrative courts verify the validity of restrictions, and officials can face administrative liability for violating access to public information requirements. To improve the administrative and legal framework, several directions are proposed. These include unifying internal procedures for applying the three-component test, setting minimum standards for the

proactive disclosure of secure information, strengthening procedural discipline in cases of postponement and refusal, and developing the institutional capacity of responsible administrative personnel. In essence, the right to information, even under martial law, is a delicate balance between national security interests and the public's right to know. Ensuring this balance requires robust administrative and legal mechanisms that protect this fundamental right while addressing the unique challenges posed by martial law. By examining the current practices, violations, and proposing improvements, we can work towards a more transparent and accountable system that upholds democratic principles even in times of crisis.

Keywords: right to information; access to public information; martial law; access restrictions; three-part test; information manager; administrative liability; administrative justice; Tromsø Convention.

Вступ

Актуальність проблеми.

Реалізація права на інформацію під час воєнного стану зіштовхується з подвійним запитом: суспільство потребує прозорості рішень публічної адміністрації, тоді як держава зобов'язана мінімізувати ризики від розголошення відомостей, здатних завдати шкоди національній безпеці; у такій ситуації визначальним стає не сам факт обмеження, а його законність, індивідуальна обґрунтованість і наявність процедурних гарантій для запитувача (мотивована відмова, можливість оскарження, відповідальність посадових осіб)

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Загальні питання права на інформацію, підстав і меж його обмеження та співвідношення з інформаційною безпекою досліджували, зокрема, І. Корж, І. Арістова, Б. Кормич, А. Марущак. Окремі аспекти доступу до публічної інформації в період воєнного стану й пов'язані адміністративно-правові проблеми висвітлюються у сучасних публікаціях, присвячених застосуванню трискладового тесту, відстрочці у відповіді на запити, а також впливу рішень органів безпеки на інформаційні обмеження

Виділення невирішеної частини проблеми. Попри наявність нормативного регулювання права на інформацію, зокрема на рівні Конституції України, Закону України «Про доступ до публічної інформації» та спеціальних актів, якими визначається правовий режим воєнного стану, питання співвідношення обмежень цього права з вимогами пропорційності та законності досі не отримало належного наукового опрацювання. Насамперед проблемним залишається відсутність уніфікованої практики застосування положень законодавства у сфері доступу до інформації в умовах воєнного стану, а також чітко сформульованих критеріїв допустимості відповідних обмежень. Така ситуація зумовлює неоднакову адміністративну практику і створює ризик порушення прав осіб.

Метою статті є з'ясування адміністративно-правових засад реалізації права на інформацію в період дії воєнного стану, а також розроблення обґрунтованих пропозицій щодо практики застосування обмежень доступу до інформації і процесуальних гарантій запитувача.

Наукова новизна статті полягає у комплексному дослідженні адміністративно-правових засад реалізації права на інформацію в умовах воєнного стану з урахуванням сучасних викликів, пов'язаних із забезпеченням національної безпеки. У межах дослідження конкретизовано зміст адміністративно-правового механізму обмеження права на інформацію, запропоновано підхід до визначення меж таких обмежень крізь призму критеріїв законності, необхідності та пропорційності, а також доведено потребу в удосконаленні процедур доступу до інформації в умовах особливого правового режиму.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що вони можуть бути використані у діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування під час прийняття рішень щодо обмеження доступу до інформації в умовах воєнного стану. Сформульовані висновки доцільно застосовувати при підготовці нормативно-правових актів, удосконаленні адміністративної практики, а також у судовій діяльності під час розгляду спорів, пов'язаних із порушенням права на інформацію.

Методологія

Методи дослідження.

Методологічну основу становить формально-юридичний аналіз норм Конституції, інформаційного законодавства та законодавства про воєнний стан, що дозволяє виявити структуру прав і обов'язків у сфері доступу до інформації, а також межі допустимих обмежень.

Застосовано системний підхід до адміністративно-правового механізму (розпорядники інформації — відповідальні особи — запитувачі — контрольні та юрисдикційні інституції), що дає можливість описати не лише «норму», а й адміністративну процедуру, контроль і відповідальність у єдності.

Джерела даних.

Джерельною базою емпіричного рівня слугують узагальнення Уповноваженого щодо проблем забезпечення інформаційних прав у період 24.02.2022–30.09.2023, а також наукові статті 2022–2024 років, у яких аналізуються типові конфлікти між відкритістю та потребами оборони, включно з питаннями застосування трискладового тесту, правомірності відстрочки та інституційних обмежень доступу

Інструменти аналізу.

У дослідженні використано комплекс інструментів аналізу, зокрема формально-юридичний аналіз нормативно-правових актів, порівняльно-правовий аналіз національного та міжнародного законодавства, а також метод системного аналізу для визначення взаємозв'язків між елементами адміністративно-правового механізму реалізації права на інформацію. Додатково застосовано метод правової інтерпретації для з'ясування змісту окремих положень законодавства та практики їх застосування.

Обмеження дослідження.

Обмеження дослідження пов'язані з динамічністю законодавства, що регулює правовий режим воєнного стану, а також обмеженим доступом до частини інформації, яка має обмежений характер у зв'язку з міркуваннями національної безпеки. Крім того, відсутність сталої судової практики у цій сфері ускладнює формування узагальнених висновків щодо застосування окремих норм.

Результати

Право на інформацію у національному правопорядку має подвійну природу. З одного боку, це конституційне право, що включає свободу збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію та може бути обмежене законом у визначених цілях [1, ст. 34]. З іншого боку, це комплекс законодавчих гарантій і процедур, які деталізують механізм реалізації: Закон «Про інформацію» підкреслює, що право на інформацію охоплює можливість вільного одержання, використання, поширення, зберігання та захисту інформації, а також фіксує, що обмеження можливі саме законом і в інтересах, подібних до конституційних [2, ст. 5–6].

Спеціальним інструментом реалізації права на інформацію у відносинах із публічною адміністрацією є доступ до публічної інформації. Закон «Про доступ до публічної інформації» встановлює презумпцію відкритості та визначає базові канали доступу: систематичне оприлюднення й надання за запитом [3, ст. 1; ст. 5]. У межах адміністративного забезпечення істотним є те, що закон прямо передбачає інституційний елемент — визначення структурного підрозділу або посадових осіб,

відповідальних за доступ, а також контроль і юридичну відповідальність за порушення [3, ст. 3; ст. 16–17; ст. 24].

Адміністративно-правові засади реалізації права на інформацію в умовах воєнного стану повинні ґрунтуватися на конституційній моделі допустимості обмеження прав і свобод. Стаття 64 Конституції України передбачає, що в умовах воєнного стану можуть установлюватися окремі обмеження прав і свобод із обов'язковим визначенням строку їх дії. Водночас у цій статті прямо закріплено перелік прав, які не підлягають обмеженню, і право, передбачене статтею 34 Конституції України, до такого переліку не віднесене [1, ст. 64]. Указ Президента про введення воєнного стану, який затверджується законом, окреслює загальні межі можливих обмежень, у тому числі щодо статей 30–34 Конституції України, а також пов'язує їх із заходами правового режиму воєнного стану, встановленими Законом України «Про правовий режим воєнного стану» [6, п. 3].

Для інформаційної сфери визначальним є те, що Закон України «Про правовий режим воєнного стану» прямо допускає регулювання діяльності постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг, поліграфічних підприємств, видавництв, телерадіоорганізацій та інших суб'єктів медіасфери. Крім того, цей Закон передбачає можливість заборони передачі інформації через комп'ютерні мережі у межах тимчасових обмежень і в порядку, визначеному законом [4, ст. 8, п. 11]. Таким чином, адміністративно-правовий рівень реалізації права на інформацію під час воєнного стану охоплює одночасно норми, що регулюють доступ до публічної інформації як загальну процедуру, і норми, які встановлюють спеціальні заходи воєнного стану як правову підставу для режимних обмежень.

Жодне обмеження доступу до публічної інформації не може бути автоматичним лише через факт воєнного стану, оскільки спеціальний закон про доступ вимагає застосування сукупності умов трискладового тесту [3, ст. 6]. Спеціальна доповідь Омбудсмана України прямо вказує, що сам по собі правовий режим воєнного стану не є підставою для автоматичної відмови; розпорядник має встановлювати баланс щодо кожного запиту, оцінюючи можливі наслідки розкриття [10, с. 33].

Адміністративна процедура надання відповіді на запит під час воєнного стану формально не скорочується і не зупиняється лише внаслідок самого режиму. Закон встановлює загальний строк відповіді — не пізніше п'яти робочих днів, окремо передбачає 48 годин для інформації, необхідної для захисту життя чи свободи особи та щодо інших надзвичайних подій, а також дозволяє продовжити строк до 20 робочих днів у разі великого обсягу або потреби пошуку [3, ст. 20].

Водночас воєнний стан створює ситуації, у яких розпорядник об'єктивно не може надати інформацію у строки, визначені законом. Саме для цього передбачена відстрочка в задоволенні запиту — виняток, який допускається у разі настання обставин непереборної сили, але вимагає письмового повідомлення й пояснення порядку оскарження [3, ст. 22]. Позиція Національного агентства України з питань державної служби полягає у тому, що строки розгляду запитів залишилися без змін, однак на практиці затримки можуть бути зумовлені виконанням першочергових заходів, визначених статтею 8 Закону «Про правовий режим воєнного стану» [11].

Нормативно допустима відстрочка, однак, не тотожна загальному мораторію на відповіді чи припиненню оприлюднення інформації. У спеціальній доповіді Омбудсмана наведено приклади актів органів місцевого самоврядування, якими намагалися припинити оприлюднення окремих категорій інформації, хоча обмеження можливе лише щодо кожного документа окремо й лише на підставі статті 6 Закону № 2939 [10, с. 50]. Це положення кореспондує з прямою нормою закону: обмеженню доступу підлягає інформація, а не документ [3, ст. 6].

Окремий блок адміністративно-правових засад стосується доступу до державних реєстрів і публічних електронних ресурсів. У перші місяці повномасштабної війни держава вдалася до тимчасового зупинення роботи низки реєстрів, що пояснювалося потребою відвернення кібератак та їх захисту [10, с. 9–10]. На рівні урядового регулювання процедура державної реєстрації та надання або отримання відомостей із реєстрів у воєнний час здійснюється з урахуванням особливостей, а також територіальних і суб'єктних обмежень [7, п. 1].

Адміністративно-процесуальні гарантії запитувача під час воєнного стану включають не лише строки й мотивованість, а й доступність способів оскарження. Закон № 2939 дозволяє оскаржувати рішення, дії чи бездіяльність розпорядників до керівника, вищого органу або до суду, а також прямо перелічує предмет оскарження: відмова, відстрочка, несвоєчасність, неповнота тощо [3, ст. 23]. У сфері судового захисту важливе значення мають роз'яснення судової практики: постанова Пленуму Вищого адміністративного суду України акцентує, що суди мають перевіряти наявність підстав для обмеження доступу і коректність застосування критеріїв, закріплених у законі про доступ [9, п. 6.1–6.3].

Юридична відповідальність як адміністративно-правова гарантія посилює дисципліну розпорядника. Кодекс України про адміністративні правопорушення встановлює адміністративну відповідальність посадових осіб за порушення Закону «Про доступ до публічної інформації», передбачаючи штрафи у визначених межах [5, ст. 212-3]. У спеціальній доповіді Омбудсмана також фіксується практика складання протоколів за статтею 212-3 КУпАП за наслідками розгляду скарг [10, с. 34].

Обговорення

Отримані результати дають підстави стверджувати, що центральною проблемою реалізації права на інформацію під час воєнного стану є не відсутність нормативного регулювання, а складність його практичного застосування. Формально законодавство України містить достатню кількість правових механізмів для поєднання потреб національної безпеки із гарантіями доступу до публічної інформації, однак у реальній адміністративній практиці спостерігаються випадки формального, надмірного або невмотивованого обмеження доступу. Саме тому ключове значення має не лише наявність норм, а й якість їх застосування розпорядниками інформації.

Водночас воєнний стан об'єктивно змінює умови функціонування публічної адміністрації. Частина рішень щодо звуження доступу до інформації зумовлюється потребою захисту критичної інфраструктури, інформаційної безпеки, державних реєстрів та безпеки населення. Проте навіть за таких умов адміністративна діяльність має залишатися підконтрольною закону, а будь-яке обмеження права на інформацію повинно бути індивідуально обґрунтованим, а не загальним наслідком запровадження воєнного стану.

Інтерпретація результатів.

Інтерпретація наведених положень дає можливість дійти висновку, що право на інформацію в умовах воєнного стану не припиняється, а реалізується у спеціальному правовому режимі. Це означає, що його зміст не втрачається, однак спосіб реалізації зазнає адміністративно-правових змін, зумовлених безпековими чинниками. Відповідно, розпорядник інформації повинен діяти не за принципом загальної заборони, а за принципом індивідуальної оцінки конкретного запиту, конкретного документа і конкретних ризиків, пов'язаних із розкриттям інформації.

Результати дослідження також свідчать про те, що саме процедурні елементи адміністративного механізму є визначальними для захисту права особи. Строки відповіді, вимога мотивованої відмови, обов'язок повідомлення про відстрочку, можливість адміністративного й судового оскарження, а також адміністративна відповідальність посадових осіб утворюють ту правову систему гарантій, яка стримує

свавільне обмеження доступу. Тому ефективність права на інформацію в умовах воєнного стану безпосередньо залежить від дотримання саме цих процедурних вимог.

Порівняння з іншими дослідженнями.

У наукових публікаціях, присвячених доступу до публічної інформації під час воєнного стану, простежується спільна теза: центральною проблемою є не брак норм, а їх нерівномірне застосування і спроби підмінити індивідуальне обґрунтування загальним посиланням на воєнний стан. Так, О. Г. Турченко і В. В. Фурман підкреслюють потребу балансу між приватними і суспільними інтересами через трискладовий тест та аналізують ризики формального обмеження доступу [12, с. 110–112].

С. О. Гриненко та І. М. Зеленська акцентують на зв'язку реалізації права доступу до інформації з європейськими стандартами та звертають увагу на неприпустимість зупинення розгляду запитів поза законом, оскільки частина третя статті 34 Конституції та стаття 6 Закону № 2939 визначають межі й підстави обмеження [13, с. 233–234]. Л. І. Рудник, своєю чергою, слушно відзначає, що мотивована підстава відмови має бути обов'язковим елементом процесуального документа, тоді як саме лише посилання на воєнний стан не створює законної підстави відмови [14, с. 34–36].

У контексті рішень органів безпеки та оборони І. Попов порушує питання співвідношення суспільної потреби у відкритості та мотивів обмеження доступу через захист національної безпеки, наголошуючи на необхідності правової визначеності й обґрунтованості таких рішень [16, с. 84–86]. А. С. Чистякова та Д. В. Костенко, аналізуючи баланс між охороною національної безпеки і гарантуванням конституційного права громадян на інформацію, підкреслюють значення законодавчо визначених меж обмеження та потребу в практичних рекомендаціях щодо оптимального співвідношення інтересів [17, с. 81–83]. Отже, положення, сформульовані у цьому дослідженні, загалом узгоджуються з сучасною науковою думкою, але акцентують саме на адміністративно-процесуальних аспектах реалізації права на інформацію.

Наукова новизна (розгорнуто).

Наукова новизна проведеного дослідження полягає в тому, що адміністративно-правові засади реалізації права на інформацію під час воєнного стану запропоновано розглядати не як сукупність ізольованих норм, а як цілісний механізм, що складається з чотирьох взаємопов'язаних елементів: матеріально-правового, процедурного, інституційного та охоронного. Такий підхід дозволяє системно пояснити, яким чином право на інформацію зберігає свою юридичну природу в умовах особливого правового режиму, але реалізується через спеціально модифіковані адміністративні процедури.

Розгорнута новизна також виявляється у доведенні того, що ключовим критерієм правомірності обмеження права на інформацію під час воєнного стану є не сам факт існування воєнного стану, а належне застосування трискладового тесту, індивідуалізація оцінки ризиків та дотримання вимоги мотивованості рішень розпорядника. Окремо обґрунтовано, що відстрочка в задоволенні запиту не може перетворюватися на приховану відмову або засіб фактичного уникнення надання інформації, а припинення оприлюднення не може мати масового характеру. У цьому полягає уточнення змісту адміністративно-правового механізму забезпечення права на інформацію саме в умовах воєнного стану.

Практичне значення (розгорнуто).

Практичне значення дослідження полягає в тому, що сформульовані в ньому положення можуть бути використані у діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування та інших розпорядників інформації під час вирішення питань, пов'язаних із наданням доступу до інформації, його обмеженням або відстрочкою. Передусім ідеться про уніфікацію внутрішніх інструкцій розпорядників щодо застосування трискладового тесту, фіксації істотної шкоди, оформлення

мотивованої відмови, належного обґрунтування відстрочки, а також оцінки конкретних ризиків, які можуть виникати у разі розкриття інформації.

Окрім цього, результати дослідження можуть бути використані у діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, у судовій практиці під час розгляду спорів щодо порушення права на доступ до публічної інформації, а також у процесі вдосконалення чинного законодавства. У навчальній сфері такі положення можуть застосовуватися при викладанні адміністративного права, інформаційного права та спеціальних курсів, присвячених правовому режиму воєнного стану. У прикладному аспекті запропонований підхід дає змогу не лише більш точно оцінювати законність рішень розпорядників інформації, а й підвищувати рівень правової визначеності у сфері доступу до інформації в умовах воєнного стану.

Висновки

Реалізація права на інформацію у період воєнного стану з адміністративно-правової точки зору має спиратися на поєднання базових гарантій доступу до публічної інформації та спеціальних режимних заходів, передбачених законодавством про воєнний стан. Конституційна допустимість обмеження права на інформацію не означає можливості «автоматичного» обмеження: будь-яке рішення розпорядника повинно пройти крізь вимоги Закону № 2939, зокрема трискладовий тест та правило, за яким обмежується інформація, а не документ.

Практика воєнного часу показала, що найбільш уразливим місцем механізму є процесуальна дисципліна: формальні відмови, невмотивовані відстрочки, припинення оприлюднення «пакетом», а не щодо конкретних документів. Спеціальна доповідь Омбудсмана за період 24.02.2022–30.09.2023 дає підстави говорити про повторювані моделі порушень і водночас формує орієнтири для розпорядників: оцінювати ситуацію й ризики індивідуально, доводити обмеження у межах закону та не підміняти правові підстави загальними посиланнями на режим.

Система адміністративно-правових гарантій зберігає дієвість за умови, що розпорядники належно реалізують інституційні та охоронні елементи: функціонування відповідальних осіб/підрозділів, доступність адміністративного і судового оскарження, а також реальне застосування адміністративної відповідальності за статтею 212-3 КУпАП. Саме поєднання цих елементів дозволяє забезпечувати оборонні потреби, не виходячи за межі закону, і підтримувати довіру до публічної адміністрації через передбачувані процедури та можливість відновлення порушених прав

Список використаних джерел

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР (чинна редакція). [1, ст. 34; ст. 64].
2. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 № 2657-ХІІ (чинна редакція). [2, ст. 5–6].
3. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI (ред. від 08.08.2025). [3, ст. 6; ст. 20; ст. 22–24].
4. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII (чинна редакція). [4, ст. 8].
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Кодекс України від 07.12.1984 № 8073-Х (чинна редакція). [5, ст. 212-3].
6. Про введення воєнного стану в Україні: Указ Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 (із наступними продовженнями строку). [6, п. 3].

7. Деякі питання державної реєстрації та функціонування єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції, в умовах воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів України від 06.03.2022 № 209 (чинна редакція). [7, п. 1].

8. Конвенція Ради Європи про доступ до офіційних документів (Конвенція Тромсе): міжнародний документ від 18.06.2009, чинний для України (ратифікація 20.05.2020). [8].

9. Про практику застосування адміністративними судами законодавства про доступ до публічної інформації: Постанова Пленуму Вищого адміністративного суду України від 29.09.2016 № 10. [9].

10. Спеціальна доповідь Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо додержання конституційного права на інформацію в умовах дії правового режиму воєнного стану (період 24.02.2022–30.09.2023). Київ, 30.09.2023. [10, с. 33–34; с. 50].

11. П'ять актуальних запитань щодо розгляду запитів на публічну інформацію в умовах воєнного стану (роз'яснення НАДС). [11].

12. О. Г. Турченко, В. В. Фурман. Обмеження права на доступ до публічної інформації в умовах воєнного стану. Аналітично-порівняльне правознавство. 2022. № 5. С. 107–113. DOI: 10.24144/2788-6018.2022.05.20. [12, с. 109–112].

13. С. О. Гриненко, І. М. Зеленська. Особливості реалізації права на доступ до інформації в Україні в умовах воєнного стану в світлі європейських стандартів. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 7. С. 233–236. DOI: 10.32782/2524-0374/2022-7/53. [13, с. 233–234].

14. Л. І. Рудник. Правові засади обмеження права на доступ до інформації в умовах воєнного стану. Вісник НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право. 2023. Вип. 4(60). С. 32–39. DOI: 10.20535/2308-5053.2023.4(60).296975. [14, с. 33–36].

15. І. І. Голубенко, А. Г. Саградян. Правові питання реалізації права на доступ до публічної інформації в умовах воєнного стану. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 3. С. 144–147. DOI: 10.32782/2524-0374/2023-3/32. [15, с. 145–147].

16. І. Попов. Аналіз рішень РНБО та СБУ щодо обмеження доступу до інформації під час воєнного стану. Наукові праці Міжрегіональної академії управління персоналом. Політичні науки та публічне управління. 2024. Вип. 1(73). С. 84–89. DOI: 10.32689/2523-4625-2024-1(73)-13. [16, с. 85–87].

17. А. С. Чистякова, Д. В. Костенко. Трансформація права на інформацію в умовах воєнного часу. Legal Bulletin. 2024. № 4(14). С. 81–90. DOI: 10.31732/2708-339X-2024-14-A11. [17, с. 81–83].

18. Tetyana Oleksiyuk. Tromsø Convention provisions as the legal guarantees for accessing official digital information. CEUR Workshop Proceedings (EGOV-CeDEM-EPart 2023). 2023. P. 1–6. [18, p. 1–2].

References

1. Konstytutsiia Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 28.06.1996 № 254k/96-VR (chynna redaktsiia) [Constitution of Ukraine: Law of Ukraine dated June 28, 1996 No. 254k/96-VR (current version)].

2. Pro informatsiiu: Zakon Ukrainy vid 02.10.1992 № 2657-XII (chynna redaktsiia) [On Information: Law of Ukraine dated October 2, 1992 No. 2657-XII (current version)].
3. Pro dostup do publichnoi informatsii: Zakon Ukrainy vid 13.01.2011 № 2939-VI (red. vid 08.08.2025) [On Access to Public Information: Law of Ukraine dated January 13, 2011 No. 2939-VI (as amended on August 8, 2025)].
4. Pro pravovyi rezhym voiennoho stanu: Zakon Ukrainy vid 12.05.2015 № 389-VIII (chynna redaktsiia) [On the Legal Regime of Martial Law: Law of Ukraine dated May 12, 2015 No. 389-VIII (current version)].
5. Kodeks Ukrainy pro administratyvni pravoporushennia: Kodeks Ukrainy vid 07.12.1984 № 8073-X (chynna redaktsiia) [Code of Ukraine on Administrative Offenses: Code of Ukraine dated December 7, 1984 No. 8073-X (current version)].
6. Pro vvedennia voiennoho stanu v Ukraini: Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 24.02.2022 № 64/2022 (iz nastupnymy prodovzhenniamy stroku) [On the Introduction of Martial Law in Ukraine: Decree of the President of Ukraine dated February 24, 2022 No. 64/2022 (with subsequent extensions)].
7. Deiaki pytannia derzhavnoi reiestratsii ta funktsionuvannia yedynykh ta derzhavnykh reiestriv, derzhatelem yakykh ye Ministerstvo yustytsii, v umovakh voiennoho stanu: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 06.03.2022 № 209 (chynna redaktsiia) [Some Issues of State Registration and Functioning of Unified and State Registers Administered by the Ministry of Justice under Martial Law: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated March 6, 2022 No. 209 (current version)].
8. Konventsiiia Rady Yevropy pro dostup do ofitsiinykh dokumentiv (Konventsiiia Tromse): mizhnarodnyi dokument vid 18.06.2009, chynnyi dlia Ukrainy (ratyfikatsiia 20.05.2020) [Council of Europe Convention on Access to Official Documents (Tromsø Convention): international document dated June 18, 2009, in force for Ukraine (ratified on May 20, 2020)].
9. Pro praktyku zastosuvannia administratyvnymy sudamy zakonodavstva pro dostup do publichnoi informatsii: Postanova Plenumu Vyshchoho administratyvnoho sudu Ukrainy vid 29.09.2016 № 10 [On the Practice of Application by Administrative Courts of Legislation on Access to Public Information: Resolution of the Plenum of the Higher Administrative Court of Ukraine dated September 29, 2016 No. 10].
10. Spetsialna dopovid Upovnovazhenoho Verkhovnoi Rady Ukrainy z prav liudyny shchodo dodержання konstytutsiinoho prava na informatsiiu v umovakh dii pravovoho rezhymu voiennoho stanu (period 24.02.2022–30.09.2023). Kyiv, 30.09.2023 [Special report of the Ukrainian Parliament Commissioner for Human Rights on observance of the constitutional right to information under the legal regime of martial law (period February 24, 2022–September 30, 2023). Kyiv, September 30, 2023].
11. Piat aktualnykh zapytan shchodo rozghliadu zapytiv na publichnu informatsiiu v umovakh voiennoho stanu (roziasnennia NADS) [Five aktual questions regarding consideration of requests for public information under martial law (NADS clarification)].
12. Turchenko, O. H., Furman, V. V. Obmezhennia prava na dostup do publichnoi informatsii v umovakh voiennoho stanu [Restriction of the right of access to public information under martial law]. *Analitychno-porivnialne pravoznavstvo*. 2022. No. 5. P. 107–113. DOI: 10.24144/2788-6018.2022.05.20.
13. Hrynenko, S. O., Zelenska, I. M. Osoblyvosti realizatsii prava na dostup do informatsii v Ukraini v umovakh voiennoho stanu v svitli yevropeiskykh standartiv [Peculiarities of implementation of the right of access to information in Ukraine under martial law in the light of European standards]. *Yurydychnyi naukovi elektronnyi zhurnal*. 2022. No. 7. P. 233–236. DOI: 10.32782/2524-0374/2022-7/53.
14. Rudnyk, L. I. Pravovi zasady obmezhennia prava na dostup do informatsii v umovakh voiennoho stanu [Legal foundations of restricting the right of access to information

under martial law]. Visnyk NTUU «KPI». Politolohiia. Sotsiolohiia. Pravo. 2023. Issue 4(60). P. 32–39. DOI: 10.20535/2308-5053.2023.4(60).296975.

15. Holubenko, I. I., Sahradian, A. H. Pravovi pytannia realizatsii prava na dostup do publichnoi informatsii v umovakh voiennoho stanu [Legal issues of implementation of the right of access to public information under martial law]. Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal. 2023. No. 3. P. 144–147. DOI: 10.32782/2524-0374/2023-3/32.

16. Popov, I. Analiz rishen RNBO ta SBU shchodo obmezhenia dostupu do informatsii pid chas voiennoho stanu [Analysis of decisions of the National Security and Defense Council and the Security Service of Ukraine on restricting access to information during martial law]. Naukovi pratsi Mizhrehionalnoi akademii upravlinnia personalom. Politychni nauky ta publichne upravlinnia. 2024. Issue 1(73). P. 84–89. DOI: 10.32689/2523-4625-2024-1(73)-13.

17. Chystiakova, A. S., Kostenko, D. V. Transformatsiia prava na informatsiiu v umovakh voiennoho chasu [Transformation of the right to information in wartime]. Legal Bulletin. 2024. No. 4(14). P. 81–90. DOI: 10.31732/2708-339X-2024-14-A11.

18. Oleksiyuk, Tetyana. Tromsø Convention provisions as the legal guarantees for accessing official digital information. CEUR Workshop Proceedings (EGOV-CeDEM-EPart 2023). 2023. P. 1–6.